Orędownik Wrzesiński

Wychodzi trzy razy tygodniowo i to co wtorek, czwartek i sobotę prócz dni świątecznych — Nakładem i drukiem A. Prądzyńskiego we Wrześni
Odpowiedzialny za część redakcyjną Andrzej Prądzyński we Wrześni
Administracja; ulica Poznańska № 6 — Telefonu № 389

Abonament: (na poczcie lub w administracji) kwartalnie **600** mk., miesięcznie **200** mk. — Ogłoszenia: za miejsce jedno-łamowe jeden milimetr w wyż **40** mk. przyjmuje administracja większe dwa dni mniejsze do godz. 10 dzień przed ukazaniem się numeru - Telef. № 389

Rok IV | Września, sobota, dnia 11-go listopaada 1922 r. | **№ 132**

Wyniki wyborów sejmowych

WOJEWÓDZTWA	Ilość mandatów	Chrz. Zw. Jedn. N. № 8	P. S. L. № 1	P. P. S. № 2	Wyzwol. № 3	N. P. R. № 7	Blok Mniej. i Żydzi № 16 17, 20	Inni
Województwa Środkowe:	(159)	(73)	(16)	(16)	(27)	(2)	(18)	(7)
Warszawa miasto (okręg 1)	14	7	—	3	—	—	3	1
Woj. Warszawskie (okręg 2, 8, 12)	31	19	2	5	4	—	1	—
Woj. Łódzkie (okręg 13—18)	37	17	3	3	6	2	6	—
Woj. Kieleckie (okręg 19—23)	29	9	5	4	9	—	1	1
Woj. Lubelskie (okręg 3, 24, 28)	30	10	3	1	7	—	5	4
Woj. Białostockie (okręg 4—7)	18	11	3	—	1	—	2	1
Województwa Zachodnie:	(61)	(38)	(1)	(2)	—	(12)	(8)	—
Woj. Pomorskie (okręg 29—31)	14	10	—	—	—	3	1	—
Woj. Poznańskio (okręg 32—37)	30	20	1	—	—	7	2	—
Woj. Sląskie (okręg 38—40)	17	8	—	2	—	2	5	—
Małopolska Zachodnia:	(38)	—	—	—	—	—	—	—
Woj. Krakowskie (okręg 41—46)	38	8	15	6	3	—	1	5
Małopolska Wschodnia	(64)	(17)	(24)	(4)	—	—	(13)	(6)
Woj. Lwowskie (okręg 47—51)	30	8	13	3	—	—	4	2
Woj. Stanisławowskie (okręg 52—53)	15	3	2	1	—	—	5	4
Woj. Tarnopolskie (okręg 54—55)	19	6	9	—	—	—	4	—
Województwa Wschodnie:	(50)	(3)	(3)	(5)	(10)	—	(26)	(3)
Woj. Wołyńskie (okręg 56—58)	16	—	—	—	—	—	16	—
Woj. Poleskie (okręg 59—60)	10	—	—	4	2	—	4	—
Woj. Nowogródzkie (okręg 61—62)	13	1	2	—	4	—	5	1
Woj. Wileńskie (okręg 63—64)	11	2	1	1	4	—	1	2
Razem w całem państwie	372	139	59	33	40	14	66	21
Mandaty z listy państwowej	72	29	12	7	8	2	13	1
Razem	444	168	71	40	48	16	79	22

Z 21 mandatów, podanych w rubryce inne, 2 zdobyli Komuniści (woj. Warszawskie i Kieleckie), 4 Stronnictwo Radykalno-Chłopskie Okonia (woj. Lubelskie), 5 Str. katolicko-ludowe (woj. Krakow.), 1 grupa Stapińskiego (w. Lwowskie), 5 ruskie stronnictwo Chliborobów, 2 Centrum Polskie (w woj. Białostockiem i Wileńskiem), 1 Rady Ludowe (woj. Wileńskie), 1 Państw. Zjedn. na Kresach (woj. Nowogr.).

W rubryce „Blok Mniejszości i Żydzi" przypada na Blok Mniejszości 17 mandatów w woj. środkowych, 8 w zachodnich i 26 we wschodnich, razem 51 nadto w woj. środkowych 1 mandat (Warszawa) zdobył Prylucki (lista Nr. 20), mandat sjonistyczny z Krakowa przeprowadzony został na osobną listę Nr. 24, posłowie żydowscy z Małopolski Zachodniej prześli wszyscy z listy sjonistycznej Nr. 17.

Wiadomości polityczne

Termin zgromadzenia narodowego

Warszawa, 9. 11. Termin zgromadzenia narodowego, na którem ma być dokonany wybór prezydenta Rzeczypospolitej jak donosi „Przegl. Wiecz.", zależny jest od tego, kiedy ukonstytuują się władze Sejmu i Senatu, albowiem dopiero w 7 dni po terminie tym może być zwołane zgromadzenie narodowe. Pierwsze posiedzenie Sejmu i Senatu odbędzie się 28 bm., jednak nie należy się spodziewać ukonstytuowania się ciał prawodawczych na tem posiedzeniu. Nastąpi to prawdopodobnie na drugiem posiedzeniu. Wobec tego można przypuszczać, że posiedzenie zgromadzenia narodowego nie odbędzie się wcześniej niż około połowy grudnia.

Wobec porażki...

Warszawa, 7. 11. Dziś odbędzie się posiedzenie Rady Naczelnej Centrum Polskiego. Na posiedzeniu tym zdecydowana zostanie kwestja, czy wobec porażki listy 12 w wyborach do Sejmu, nie należałoby ją wycofać z wyborów do Senatu. Do tej chwili nie wiadomo, czy czołowi kandydaci Centrum pp. Skulski i Ponikowski otrzymali mandat.

Kraków, 7. 11. Komitet wyborczy Unji Narodowej Państwowej w Krakowie nadsyła następujący komunikat: Lista nr. 10 do Senatu z województwa krakowskiego została wycofana.

Warszawa, 9. 11. „Gaz. Warsz." podaje, że za przykładem Unji N. P. w Warszawie wycofało listę do Senatu nr. 14 Zjedn. Mieszczańskie.

Upadek poselski Jastrzębskiego

Warszawa, 7. 11. Według informacyj z Brześcia min. Jastrzębski do przyszłego Sejmu nie wejdzie, ponieważ lista stawiająca jego kandydaturę według systemu de Hondta nie uzyskała wymaganej ilości głosów.

Z wyborów w Stanach Zjednoczonych

Nowy York, 9. 11. Według ostatnich obliczeń wybrano 216 kandydatów republikańskich, 204 demokratów, 1 niezależnego i 1 socjalistę. Brak jeszcze danych z 13 okręgów.

Z wyborów w Anglji

Z 1426 kandydatów przypadło 461 konserwatystom, 13 unjonistom, 135 narodowym liberałom, 336 liberałom niezależnym, 414 kandydatom robotniczym, zaś reszta przypadła skromnym ugrupowaniom.

65-cio lecie
Powiat. Kasy Oszczędności we Wrześni

(Dokończenie).

Statut powyższy zatrzymał moc obowiązującą do 7-go grudnia 1869 r., w którym to dniu Sejmik powiatowy zajmował się naszą jubilatką i uchwalił podwyższenie stopy procentowej na $4\frac{1}{2}$ % czyli od talara 1 srebrny grosz i 3 fen. Zmianę tę potwierdził dnia 21 maja 1870 r. król pruski Wilhelm I. W tym właśnie czasie przeprowadzono w Prusiech zamianę w obliczaniu z systemu talarowego na dziesiętną czyli markowy. Aby ułatwić przejście, Sejmik podaje stopę procentową w talarach, zaś tabelka dołączona do statutu wykazuje już obliczenia procentów w markach i fenygach. W dalszym etapie rozwoju Kasy uchwala Kuratorjum w 1890 r. założenie filji Powiatowej Kasy Oszczędności w Miłosławiu, powierzając prowadzenie filji kupcowi Rosochowiczowi, w Strzałkowie zaś kupcowi Rosenfeldowi. Od 20. 7. 1891 postanawia Kuratorjum, aby Kasa otwartą była dla publiczności już co czwartek od 9—12 w poł. W roku 1892 przystępuje Kasa do Prowincjonalnego Związku Kas. Dnia 20. 6. 1892 otwiera dwie dalsze filje i to w Węgierkach i Nowejwsi Królewskiej, powierzając załatwianie interesów w Węgierkach nauczycielowi Hellwigowi. Dnia 26. 4. 1893 angażuje drugiego członka zarządu jako kontrolera w osobie p. Haakego. Z powodu choroby dotychczasowego zawiadowcy Kasy rendanta Lüdemanna, obejmuje przejściowo urząd ten syn tegoż Henryk. Od początku istnienia swego była bowiem jubilatka złączoną z kasą skarbową. Dnia 16. 8. 93 po śmierci rendanta Lüdemanna nastąpił rozdział. Powiatową Kasę Oszczędności przeniesiono do gmachu starostwa, łącząc ją z kasą gminną. Rendantem zostaje mianowany rentmistrz Wegener. W latach 96 i 7 waha się stopa procentowa od złożonych pieniędzy pomiędzy 3 i $3\frac{1}{2}$ %. W roku 1901 sprawia sobie Kasa szafę żelazną. Szybki rozwój kasy skłania Kuratorjum do zaangażowania trzeciego członka zarządu w osobie p. Mieczysława Kizierowskiego. Wstąpił on w służbę dnia 25. 11. 1901 r. W tym samym roku zmienia Kasa kierownika filji miłosławskiej, odbierając ją z rąk Rosochowicza, a oddając Fliegnerowi. W 1901 r. zaprowadza jako nowość konto czekowe, oparte na Ostbanku poznańskim, w 1908 r. zaś skarbonki domowe, celem zbierania przez dzieci drobnych oszczędności. W 1913 roku przemienia się dotychczasowa, w skromnych jeszcze stosunkowo rozmiarach prowadzona Kasa powiatowa w potężną instytucję finansową o zakresie bankowym. Przebudowany lokal Kasy i urządzony wygodnie — żelazne tresory, safes, podług najnowszych systemów przerobiona książkowość — przyczyniają się do szerokiego rozwoju. W tym stanie zastał stosunki przewrót polityczny. Rada robotniczo-żołnierska zamianowała doradcą ostatniego pruskiego landrata v. Habera śp. p. jenerała Grudzielskiego, a kierownikiem Kasy p. Mieczysława Kizierowskiego. Po objęciu dowództwa bataljonu wrzesińskiego, a później wielkopolskiego frontu północnego przez p. Jenerała, objął miejsce doradcy landrata późniejszy pierwszy starosta powiatu wrzesińskiego p. Fr. Hutten-Czapski, który zupełnego spolonizowania Kasy dokonał. Tak samo gorąco zajął się zupełnie polską instytucją obecny p. starosta Charkiewicz, starając się o utrzymanie instytucji na poziomie takim, aby daj Boże bliski już czas uregulowanych finansów Polski, zastał ją gotową do dalszego rozwoju.

Rozwój instytucji w cyfrach:

W roku założenia 1859 miała Kasa Oszędności powiatu wrzesińskiego 5 deponentów na ogólną sumę 34 talary, 24 srebrnych groszy i 11 fen., byli to:

1. Szkoła w Białem Biątkowie	13 tal. 15 gr. — f.
2. Gmina Antonin	2 tal. 15 gr. — f.
3. Szkoła Komorze	14 tal. 24 gr. 11 f.
4. Berta Holz, Gorazdowo	2 tal. — gr. — f.
5. Jakób Puszek, Miłosław	2 tal. — gr. — f.
	34 tal. 24 gr. 11 fen.

Następne lata wykazują:

1860 r.	11 depozytarjuszy	1659 tal. — gr.
1870 r.	48 „	8177 tal. 71 gr.
1880 r.	152 „	109.184,00 mk.
1890 r.	404 „	430.000,00 mk.
1900 r.	525 „	1.114.084,00 mk.
1910 r.	1085 „	3.336.479,64 mk.
1920 r.	4784 „	565.499.209,43 mk.
1922 r.	4325 „	901.062.357,57 mk.

W myśl statutu jest każdorazowy starosta dawniejszy landrat przewodniczącym w Kuratorjum Kasy. Pierwszy ówczesny przewodniczący landrat Freimark był równocześnie i I. nominalnym rendantem Kasy, którego w czynnościach zastępował rentmistrz skarbowy Hoffman. Następnymi rendantami mianowano w 1861 r. Günthera z roczną pensją 30 talarów, Lüdemanna od 1876—1893 r. po nim kolejno zmieniali się pp. Wegener, Siecke Marski. Dopiero w roku 1903 zaangażowany Müller wziął interesa kasy po bankiersku w ręce. Po jego śmierci objął kierownictwo Kasy już spolszczonej w 1918 r. p. Mieczysław Kizierowski, prowadząc ją do końca roku 1921. Obecnie jest na stanowisku rendanta p. Pawlak.

Po landracie Freimarku objął urzędowanie w 1868 r. landrat v. Seydlitz, po nim w 1870 r. landrat Feige, w 1892 do 1900 landrat Kühne, w 1901 r. landrat baron Massenbach. Ostatnim landratem pruskim był v. Haber, który sprawował urząd swój podczas wojny światowej i rewolucji. Przydzielony mu z polskiej strony ś. p. jenerał Grudzielski tylko kilka tygodni urząd sprawował. Powołany bowiem na front, oddał czynności doradcy w ręce pierwszego polskiego starosty p. Fr. Czapskiego z Barda. Obecnie urzędowanie dzierży w swem ręku starosta p. Adam Charkiewicz.

Pierwszymi kuratorami do roku 1871 byli pp. Hr. Poniński, adwokat Małecki i posiedziciel ziemski T. Poturalski.

W dniu 9 listopada rb. kończy instytucja 65-ty rok istnienia. Blisko $\frac{3}{4}$ wieku historji powiatu mieści się w jej aktach i zapiskach. Założona w czasie, gdzie żywioł polski, chociaż zwalczany, posiadał jeszcze pewne prawa, jak widzimy z statutu po polsku i niemiecku drukowanego, przeszła jubilatka w pochodzie dalszym najsroższy okres germanizacyjny. Od roku 1871 do ukończenia wojny światowej 1918 r. widzimy na każdym kroku spychanie resztek polskości i wysługiwanie się tylko interesom niemieckim. Na czele instytucji stali niemcy, członkowie i kuratorjum albo z samych niemców się składało lub dobierano polaków dla dekoracji tylko. Duch i działalność skierowane były ku popieraniu niemczyzny, nasyłanej nam jako kolonistów, urzędników i przemysłowców. Po przewrocie dziejowym szybko instytucję ówczesny p. starosta Czapski spolszczył, a nagromadzone kapitały służyły od tej chwili i służą dotychczas celom spolszczenia zupełnego powiatu przez pomoc przy wykupywaniu resztek placówek niemieckich.

W pasie neutralnym

Warszawa, 7. 11. Z Wilna donoszą, że ludność pasa neutralnego polsko-litewskiego zupełnie samorzutnie przystąpiła do wyborów, które odbywają się w poważnym nastroju. W jednym z okręgów głosowało 14 tysięcy obywateli. Pas neutralny liczy 80 tysięcy mieszkańców.

Hajdamackie intrygi w Londynie

Warszawa, 8.11. Petruszewicz usiłował w Londynie intrygować u rządu angielskiego przeciw Polsce. Ale rząd angielski nie przyjął hajdamackich ofert p. Petruszewicza i wogóle nie chciał z nim mówić.

Schnee o „zrabowanych" kolonjach

Gdańsk, 8. 11. Wczoraj wygłosił w Gdańsku odczyt były gubernator Deutsch-Ostafrika dr. Schnee na temat praw Niemiec do „zrabowanych" im kolonij. Dr. Schnee wywodził, że połowę surowca do fabrykacji margaryny sprowadzali Niemcy ze swoich kolonij, dalej większą część surowca tytuniowego, jednę piątą część ziarn kakaowych, w całości surowiec fosfatu, trzy czwarte części kauczuku, olbrzymie ilości mięsa mrożonego itd. — Odebranie Niemcom kolonij zmusiło ich do zakupywania tych surowców zagranicą, zabierając im zarazem rynek zbytu własnego przemysłu. W dalszym ciągu odczytu rozwodził się dr. Schnee z zachwytem nad patrjarchalnymi stosunkami między Niemcami a murzynami, podczas gdy obecnie pod obcym uciskiem kolonje te zbliżają się ku ruinie.

Z miasta i dalszych stron

Września, dnia 10-go listopada 1922 r.

* **Członkowie Obwodowych Komisyj Wyborczych** na miasto Wrześnię obejmują pracę swą w niedzielę, 12. bm. o godz. 8.45 rano w oznaczonych lokalach celem wyborów do Senatu. Zastępstwo jak 5/11. Komisje Wyborcze na obwód I. II. III.

* **Wynik wyborów do Sejmu.** Obwód Pałczyn lista № 7 = 80 gł.; lista № 8 = 71 gł. Obwód Książno: lista № 7 = 26 gł.; lista № 8 = 44 gł.; lista № 16 = 26 głosów. Udział z strony polskiej był miarowicie w Książnie u urzędników bardzo bierny; tymczasem nie brakował ani jeden głos niemiecki.

* **Sprostowanie.** W Orędowniku Wrzesińskim № 130 z 7. b. m. podano w „Wyniku wyborów do Sejmu", że na listę № 2 P. P. S. dano 7 głosów. Zachodzi tu omyłka, gdyż nie lista № 2, lecz lista № 1 miała 7 głosów na obwód Miłosław.

* **Projekt ustawy o likwidowaniu strajków.** Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej ma zamiar na pierwszej kadencji przyszłego sejmu przedłożyć projekt ustawy o urzędach rozjemczych, których zadaniem będzie likwidowanie strajków i o umowach zbiorowych. Projekt tej ostatniej ustawy opracowany według wzorów zachodnich jest już na ukończeniu i przedłożony będzie sferom zainteresowanym w celu zasiągnięcia ich opinji.

* **Uposażenie urzędników.** Prace nad ogólnym projektem uposażenia urzędników państwowych są w pełnym toku. Komisja międzyministralna, która projekt opracowała, zajęta jest obecnie wprowadzeniem pewnych zmian, wskazanych życzeniami związków zawodowych pracowników państwowych.

* **Trup w stogu.** W dominjum Głuszyn pod Wirami znaleziono trupa mężczyzny. Jak stwierdzono, był to 36-letni Bolesław Jaczyk, inwalida wojskowy, pochodzący z Wielunia, a zamieszkały przy ul. Bukowskiej w Poznaniu. Należy przypuszczać, że zmarł on wskutek uduszenia. W sprawie tej prowadzi policja energiczne dochodzenia.

* **Napad bandycki.** Na drodze z Kórnika do Dachowa napadło dwóch drabów na pewną panienkę, powracającą wieczorem do domu. Napastnicy odebrali jej przemocą wszystkie pieniądze w kwocie około 30000 marek i zadali jej gwałt. Obu bandytów wyśledzono i aresztowano. Są nimi 22-letni robotnik Wojciech Błaszczyk ze Środy i robotnik Maksymiljan Pepeta z Bnina. Opryszkowie przyznali się do zbrodniczego czynu.

* **Powódź w Neapolu.** Miasto dotknięte zostało klęską powodzi. W wielu miejscach woda, podmywszy mury, spowodowała ich zawalenie. W jednem miejscu ściana domu runąwszy, pogrzebała pod gruzami kilka strażaków, którzy ratowali mieszkańców, oraz kilka osób cywilnych. Wskutek wypadku 10 osób poniosło śmierć oraz wiele osób odniosło rany.

— **Szamotuły.** (Nadzwyczajny wypadek wyborczy). Wydażył się nadzwyczajny fakt przy wyborach. Akta wyborcze jednego obwodu pow. Nowy Tomyśl, a mianowicie odwodu Czeskie Stare pod Zbąszyniem, liczącego 163 wyborców do Sejmu i 130 wyborców do Senatu, wysłane pocztą na wybory zaginęły, wobec czego wybory nie mogły się odbyć w niedzielę. Komisarz wyborczy zarządził głosowanie na dzień jutrzejszy.

— **Szamotuły.** (Miljonowa kradzież). Do kantoru młyna parowego braci Koerpel w Szamotułach włamali się w ubiegłą sobotę nad ranem złodzieje, rozbili kasę żelazną i skradli 3,200,000 mk. Przypuszcza się, że byli to złodzieje zawodowi. Tutejsza Policja Państwowa prowadzi w tej sprawie energiczne śledztwo.

— **Poznań.** (Bandytyzm w pociągu.) W ostatnią sobotę w nocy jechał dyrektor fabryki „Len" z Torunia p. Barczak pociągiem z Bydgoszczy do Poznania. W drodze nieznani bandyci obrabowali go, poranili i wyrzucili z pociągu na tor. O godz. 4.50 rano znaleziono go w bezprzytomnym stanie pomiędzy stacjami Brzozowem a Trzcińcem. Pana Barczaka odwieziono w groźnym stanie do najbliższego szpitala. Stan jego budzi poważne obawy. Energiczne śledztwo, wdrożone przez organa policyjne, wykryje niewątpliwie bandytów.

— **Bydgoszcz.** Na linji kolejowej Bydgoszcz—Inowrocław, na której niedawno znaleziono wyrzuconego z pociągu ciężko poranionego p. Barczaka z Torunia, znaleziono ciało 25-letniej Hildegardy Kluge z Piecek, córki kolonisty. Jak śledztwo wykazało, mordu dokonano gdzieindziej i następnie zwłoki zawleczono na szynę, aby upozorować samobójstwo. Zwłoki wykazują rany od uderzeń siekierą; morderstwa dokonano prawdopodobnie z zemsty. Policja w sprawie tej prowadzi energiczne śledztwo.

— **Gdańsk.** (Przez zbrodnię dolarów.) Robotnik Łaszewski z Wrzeszcza w ubiegłą środę spędził wieczór wspólnie ze znajomym małżeństwem, przyczem małżeństwo to zauważyło, że ma przy sobie 50 dolarów. Powzięto od razu projekt napaści i ograbienia Łaszewskiego. W tym celu pobiegła żona do domu po toporek. W drodze powrotnej przychwycił mąż swą ofiarę, a żona zadawała mu w głowę jedno cięcie po drugiem, aż upadł zbroczony krwią i przestał dawać znaki życia. Sądząc, że Ł. nie żyje, wyciągnęło mu małżeństwo portfel i zbiegło. Znaleziono zbroczonego krwią Łaszewskiego. Po przewiezieniu do szpitala okazało się, iż niebezpieczeństwo życia mu nie zagraża. Ł. dał o tyle ścisłe wyjaśnienia, że policja zdołała zbrodniarzy przychwycić w mieszkaniu. W piecu znaleziono niedopalony portfel Łaszewskiego.

— **Lwów.** Lwowski organ bojówek ukraińskich „Diło", który jawnie nawoływał do rozruchów, został zawieszony przez władze. Policja aresztowała w Rozłuczu ruskiego chłopa, którego przyłapano na gorącym uczynku zrywania szyn kolejowych. Chłop przyznał, że za to obiecano mu 100.000 marek.

Wyciąg z Orędownika Urzędowego
na powiat wrzesiński

— Przy głosowaniu do Senatu potrzeba tak samo spisać protokół, jak przy głosowaniu sejmowem. O ile który z pp. przewodniczących niema już odnośnego arkusza, winien się natychmiast zgłosić do Starostwa pokój 5.

— Z powiatu wrzesińskiego opuszczają następujące osoby terytorjum Polski: Bernard Bussmann z Biechówka, Ernst Hoffmann z Zielińca, Fritz Henryk z fam. z Zielińca, Teodor i Jadwiga Lück z Orzechowa.

— Wniesione (opłacone stemplem) do Powiatowej Komisji do Walki z Alkoholizmem na powiat wrzesiński sprzeciwy (rekursy) i zażalenia, po przedłożeniu ich Komisji (która odbyła swe posiedzenie w dniu 7 11 1922 r.) skierowane zostały do Wojewódzkiej Komisji do Walki z Alkoholizmem przy Województwie w Poznaniu. Wszystkie wniesione dotąd zażalenia, które nie zostały odpowiednio opłacone (stemplem) pozostaną bez biegu do dni 14-cie — i o ile w czasie wyznaczonym nie zostaną należycie ostemplowane, załatwione zostaną w myśl ustawy o opłacie stemplowej (Dz. Ust. 38 z 1922 r. poz. 319) umieszczonej częściowo w Orędowniku Wrzesińskim № 96 z dnia 17 sierpnia 1922 r.

Również wszystkie wnioski gmin w sprawie pozostawienia wyszynków zostały z urzędu odrzucone. **Gminy mogą stawiać wnioski tylko o całkowite skasowanie wyszynków** a nie pozostawienie (zobacz artykuł 4 ustawy z 23 4 20 [Dz. Ustaw № 35 z 1922 pozycja 299]).

Wnioski gmin jako nieaktualne skierowane zostały do akt.

— Dotychczasowe pobory inwalidów, starców i rodzin po ubezpieczonych zostały od 1 listopada b. r. o 10—15 krotnie podwyższone. W miejsce dotychczasowych rent i dodatków drożyźnianych ustalone zostały równe normy dla poszczególnych kategoryj rent. I tak wynosić będą miesięcznie:

renty inwalidowe, renty chorych i renty starości . . . . 8000 mk.
renty wdowie . . . . 4000 mk.
renty sieroce (za każdą sierotę) . 2000 mk.

Podwyższone pobory rentnerów wypłacać będą Urzędy pocztowe pierwszy raz na dniu 2 listopada b. r. za przedłożeniem kwitów wystawionych na powyżej wymienione kwoty.

Tow. Pań Miłosierdzia św. Winc. à Paulo

zanosi serdeczną i gorącą prośbę do Szanownego Ziemiaństwa o złożenie chociaż po jednym ctr. zboża i ziemniaków dla naszych biednych, któremi się opiekujemy, a jest ich około 150 osób prawdziwie potrzebujących. Jeden centnar nie uczyni wielkiego ubytku w gospodarstwie, a jeżeli całe okoliczne Ziemiaństwo w ten sposób zaopatrzyć naszą spiżarnię raczy, będziemy ich mogli od głodu uchronić. Nasze środki pieniężne są bardzo szczupłe, byśmy mogły wszystkim ich potrzebom zadość uczynić. Potrzebują opału i przyodziewku, który, przy tej szalonej drogości, wielkie sumy kosztuje, a w który zaopatrzeni także być muszą. Zlitujcie się więc nad temi biedakami, a Pan Jezus, który powiedział, „coście tym maluczkim uczynili, mnieście uczynili", stokrotnie Wam nagrodzi.

Dary przyjmuje przewodnicząca p. E. Łabędzka w domu Sióstr Miłosierdzia.

Z życia Towarzystw

— Miesięczne zebranie Tow. Murarzy we Wrześni odbędzie się w niedzielę, dnia 12-go listopada br. w lokalu p. Janiszewskiego o godz. 2-giej po poł. O liczne i punktualne przybycie prosi Zarząd.

ŻARTY

Na ulicy

— A! kochana pani! Jak się pani miewa?
— Ach droga pani, mam ciągłe migreny, przytem łamanie w kościach i dreszcze, a wczoraj rwano mi aż trzy zęby!
— Ale pozatem czuje się pani dobrze? . .

Dziwna pretensja

Sędzia. Co, znowu się tu dostałeś? O ile pamiętam, już dwudziesty raz ciebie tu widzę.
Oskarżony. Panie Sędzio, co ja jestem winien, że pan jeszcze nie awansował.

Żywy nieboszczyk

— Czy pan czytał o tem, że każdy kieliszek wódki skraca życie o cztery godziny?
— Nie tylko czytałem! ale nawet obliczyłem, że mnie od trzech lat niema na świecie.